

Friluftslivets förutsättningar – också i våtmarker

Tillgång till natur med kvalité
som är tillgänglig på olika sätt

Vad är friluftsliv?

Friluftsliv är vistelse utomhus i natur- och kulturlandskap för välbefinnande och naturupplevelse utan krav på tävling.

(SFS 2010:2008)

- möte mellan människa och natur
- en upplevelse som är individuell och skapar värde på olika sätt
- vad det omfattar varierar och väcker olika associationer

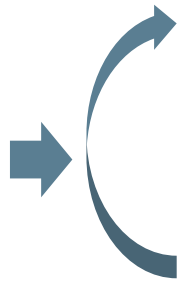

Det övergripande målet för friluftslivspolitiken är att stödja människors möjligheter att vistas ute i naturen och utöva friluftsliv där allemansrätten är en grund

- 1: Tillgänglig natur för alla
- 2: Starkt engagemang och samverkan
- 3: Allemansrätten
- 4: Tillgång till natur för friluftsliv
- 5: Attraktiv tätortsnära natur
- 6: Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling
- 7: Skyddade områden som resurs för friluftslivet
- 8: Ett rikt friluftsliv i skolan
- 9: Friluftsliv för god folkhälsa
- 10: God kunskap om friluftslivet

Exempel på friluftslivsarbete på NV:

- Allemansrätt
- Områdesskydd
- Naturum
- Leder - fjälleder och låglandsleder
- Tillgänglighet/förvaltning
- Grön infrastruktur
- Hållbar stadsutveckling
- Tätortsnära natur
- Ekosystemtjänster
- Tankesmedja för friluftsliv
- Fjällsäkerhet/lavinprognoser
- Snöskoterrådet
- Forskning Multifunktionella landskap/ MISTRA Sport & friluftsliv
- Vägledning grönplaner, EST, vindkraft, friluftspanering, kartläggning mfl
- Nya kunskapsunderlag
- Digitalisering
- Havsplanering
- Strandskydd
- Natur-kulturturism
- Viltförvaltning/jakt/fiske
- Riksintressen
- Strandskydd
- Hållbart jord-och skogsbruk
- Terrängkörning
- Samordning/återrapportering

**Skrivelse 2012
10 mål för
friluftslivet**

**Rapportering
2015 + 2019**

**NV
Uppföljning
MM+FM**

**Statistik och
underlag från
flera aktörer**

Omvärldsbevakning och utmaningar

Ökat friluftsliv – ökad efterfrågan på både det oskyddade tätortsnära naturen och den mer äventyrliga – ökat tryck på naturen, kommersialisering och turism

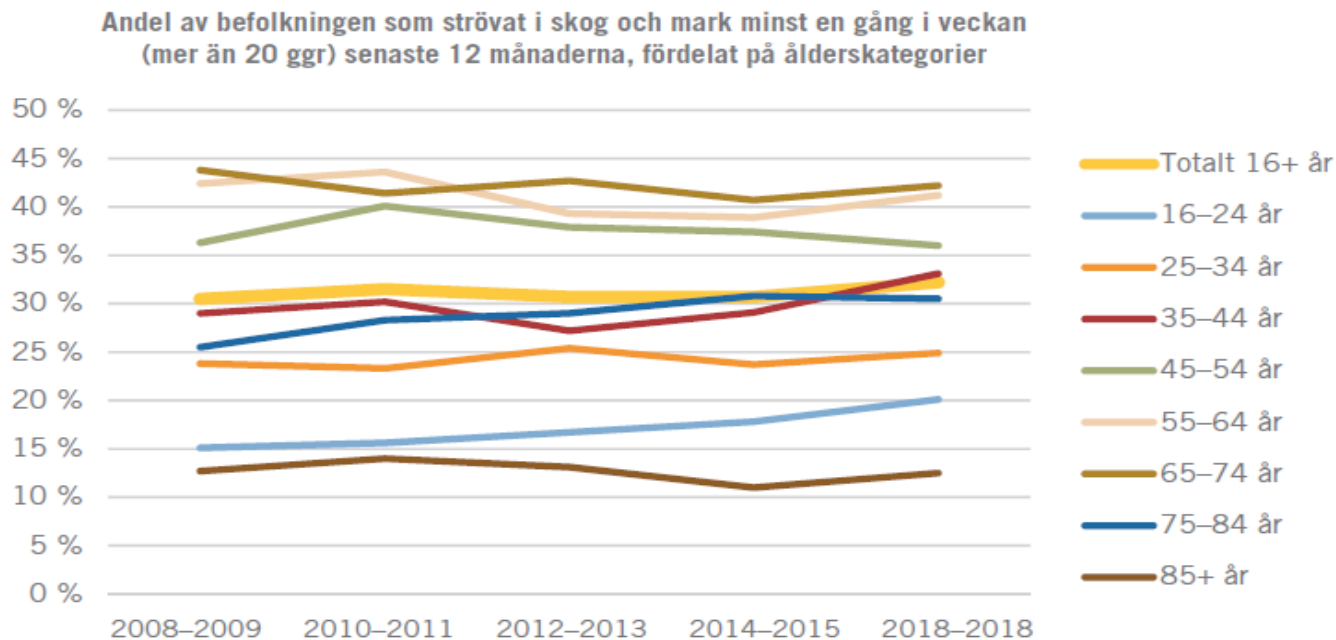
Brist på kunskapsunderlag

Förändringar i markanvändning – bostäder, infrastruktur, jordskogsbruk, vindkraft, gruvor, rennäring mm som påverkar tillgången

Minskad tillgång på allemansrättsligt tillgänglig mark med god kvalitet, och onödiga inskränkningar i allemansrätten.

Komplexa frågor om juridik, värderingar, nya former av friluftsliv, kommersialisering, äganderätt, hållbar markanvändning, konsumtion – många aktörer

Utövande av friluftsliv i Sverige

Figur 3: Andelen av befolkningen som strövat i skog och mark minst en gång i veckan (mer än 20 ggr) under de senaste tolv månaderna, fördelat på ålderskategorier.

Källa: SCB, ULF/SILC-undersökningen.¹²⁴

> 1 gång i veckan

Tabell 3.2. De aktiviteter som flest svenskar utövar "mer än 60 gånger" under 12 månader

	Mer än 60 gånger
Tagit nöjes- och motionspromenader	27,2 %
Varit ute i skog och mark för att få en naturupplevelse	17,8 %
Cyklat på vägar	15,3 %
Arbetat i trädgården	14,9 %
Promenerat med hund	13,8 %
Badat utomhus i sjö/hav	9,2 %
Solbadat	8,6 %
Joggat/ terrängsprungit	5,8 %
Djurskötsel	5,6 %
Badat utomhus i pool/äventyrsbad	2,4 %

6. Hur ofta under de senaste 12 månaderna har du vistats i följande naturmiljöer på din fritid? Tänk endast på naturmiljöer i Sverige.

	Aldrig	Sällan	Ibland	Ganska ofta	Mycket ofta	Alltid
Sjöar och vattendrag	11,4%	17,5%	30,4%	22,0%	15,9%	2,9%
Hav	19,3%	25,9%	26,0%	15,2%	11,1%	2,4%
Skärgård	34,1%	30,4%	18,9%	8,6%	6,7%	1,2%
Skog	9,0%	15,0%	25,7%	23,6%	21,0%	5,7%
Hygge	44,6%	26,5%	16,2%	7,0%	4,2%	1,6%
Ängs- och hagmark	29,3%	27,2%	23,6%	11,5%	6,1%	2,3%
Åker	43,0%	27,8%	15,9%	7,2%	4,3%	1,9%
Fjäll	66,3%	19,9%	10,4%	2,5%	0,7%	0,2%
Myr- eller våtmark	64,6%	22,3%	9,3%	2,6%	0,8%	0,4%
Bebyggelse	11,1%	7,8%	16,1%	20,9%	28,5%	15,6%
Park	12,0%	22,5%	30,3%	19,8%	13,3%	2,0%
Öppen (gräs-) yta	13,4%	24,6%	31,1%	17,2%	11,3%	2,4%

Friluftsliv 2018 - Nationell undersökning av svenska folkets friluftsvanor. Naturvårdsverket 2019

Tabell 1. Ungefär hur ofta brukade du vara ute i naturen på vardagar samt helger och längre ledigheter (innan covid-19 pandemin)? Procent.

	Vardagar	Helger och längre ledigheter		
		"Friluftsliv 2018"		"Friluftsliv 2018"
Aldrig	1,1	12,9	0,4	5,1
Sällan	27,3	36,1	7,4	22,0
Ganska ofta	50,2	34,0	46,1	41,2
Mycket ofta	21,4	17,0	46,1	31,9

MISTRA SPORT & OUTDOORS Rapport 2021:2

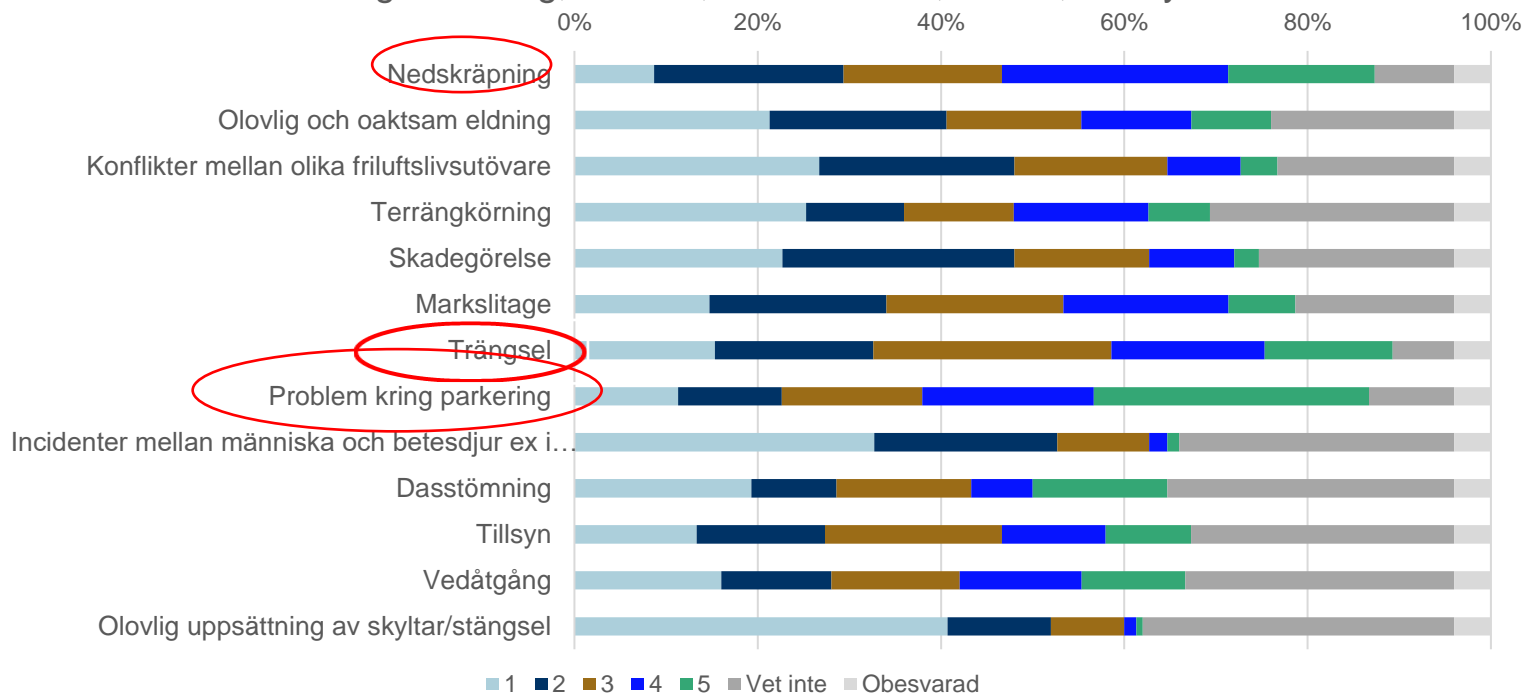
Tabell 2. Har dina vistelser ute i naturen på vardagar, respektive helger och längre ledigheter, ökat eller minskat som en följd av covid-19? Procent.

	Vardagar	Helger och längre ledigheter
Minskat i hög grad	0,6	0,9
Minskat något	3,6	5,1
Varken ökat eller minskat	44,7	49,0
Ökat något	36,7	31,0
Ökat i hög grad	14,4	14,0

MISTRA SPORT & OUTDOORS Rapport 2021:2

Upplever du att följande företeelser har ökat under sommaren 2020?

Skala 1-5 där 1= ingen ökning, 2= liten, 3= medelstor, 4=stor, 5= mycket stor

Exempel på insatser

- Ta hand om varandra och naturen - kampanj och stödmaterial
 - Uppdaterade webbtexter om allemansrätten med mer fokus på landskap
 - Nationella dialoggrupp för arbetet om allemansrätten inkluderar LRF, Södra Skogsägarna, Sveaskog, Sv Friluftsliv, Sv Orienteringsförbundet, Lst Skåne/Västerbotten, NV, STF.
 - Vägledning om grönplanering, GI, kommunal friluftslivsplanering, skydd av natur, ledutveckling, besöksförvaltning
- = TILLSAMMANS

Friluftsliv 2018

<http://www.naturvardsverket.se/978-91-620-6887-5>

Friluftslivet under corona

[final-rapport-coronapandemin-idrott-friluftsliv-feb9.pdf](#)

[\(mistrasportandoutdoors.se\)](#)

[final-corona-studie_version-28-april-2021.pdf](#)

[\(mistrasportandoutdoors.se\)](#)

SCB Vistelse i skog och mark (ULF/Silc)

[Vistelser i skog och mark 2018–2019. I tätort och landsbygd och](#)

[ur ett ekonomiskt perspektiv \(scb.se\)](#)